

Mirtis

DZENO MEISTRAS SEUNG SANAS

Iš klausimų ir atsakymų sambūrio Kembridžo dzeno centre, 1995 m. gruodžio 10 d.

Klausimas: Ar galime pakalbėti apie mirtį ir mirimą? Kas yra mirtis?

DSSN: Kas yra mirtis? Dar nepatyriau! (*Griausmingas juokas.*) Praeitą naktį gulėjau ir miegojau. Nieko nesapnavau. Nieko nesuvokiau. Nieko negalvojau. Kur buvo mano sąmoningumas?

Kai kuriose religijose sakoma, jog tikintieji Dievą pateks į dangų. Japonų dzene sakoma, kad jei miršti tikėdamas Buda, pereisi į nirvaną. Religijos teigia, kad mirstant persikelsite kitur.

Taip teigiama, nes mes turime sąmonę. Sąmonė nemiršta. Štai mano kūnas: galva, ranka, visas kūnas. Kūnas būna gyvas ir negyvas. Tačiau mano tikroji savastis nebūna nei gyva, nei mirusi.

Buda šešerius metus sėdėjo po bodhio medžiu. Kol galiausiai vieną rytą pamatė žvaigždę. Bumpt! Nušvito. Jam atsiskleidė tikroji savastis.

Taigi, kas esate? Visi sako: „Aš esu aš“. Kas yra „aš“?

Jokio supratimo.

Per daug supratimo! Žmonės per daug supranta. Per daug supranta, per daug keblumų. Mažiau supratimo, mažiau keblumų. O jei visiškai nežinote, jokių keblumų! (*Juokas.*) Čia visa esmė: jei nežinote, nėra jokių keblumų. Todėl labai svarbus dalykas yra nežinantis protas.

Daug supratimo – tai svetimo smintys; šios svetimos mintys painiojasi man ir kelia keblumus. Daug troškimų, kurie nepatenkinami, tada ima reikštis pyktis, neišmanymas, prasideda neišmanėliški poelgiai – kvailystės. Na, o tada jau kyla sunkumai.

Todėl Buda mokė, kad turime atskleisti savo tikrąją savastį. Jei paklausčiau: „Kas esate?“, ką atsakysite? Juk suprantate, ką turiu galvoje? Žmonėms būdinga apie viską nusimanyti, bet jie nieko nesupranta!

Kai loja šuo, korėjietis sako, jog šuo loja „mong-mong“, amerikietis – „vūf-vūf“, lenkas – „hau-hau“. Juik visai kitokie garsai, ar ne? korėjietis sako „mong-mong“, amerikietis – „vūf-vūf“, lenkas – „hau-hau“. Kuris gi sako teisingai?

Klausytojas: Mū-sų. Amerikietiškas. Mū-sų. (*Griausmingas juokas.*)

DSSN: Tu pančioji save amerikietiškais pančiais. Uždrožiu tau trisdešimt kartų. (*Juokas.*)

Taigi „mong-mong“ loja korėjiečiai, „vūf-vūf“ amerikiečiai, o „hau-hau“ lenkai, ne šunys, o žmonės taip loja. Turite 100% susitapatinti su šunim, tada losite kaip šuo. Tokios mūsų pratybos. Vien tik supratimas čia nieko negelbės. Šiomis dienomis labai daug išsigalvojama, todėl apstu keblumų...

Privalote atskleisti savo tikrąją savastį ir surasti savo tikrąjį užsiėmimą. Visi turi užsiėmimą. Mokytojas dirba mokytojo darbą, inžinierius inžinieriaus, sandėlininkas sandėlininko, įvairiausi darbai. Visi yra užsiėmę. Motinos užsiėmimas, tėvo užsiėmimas, vaiko užsiėmimas, visi asmenys turi savo užsiėmimą.

O koks yra mūsų tikrasis pradinis užsiėmimas? Koks yra pradinis, pirmapradis žmogaus darbas? Koks tas tobulasis užsiėmimas?

Dzenas – tai pirmapradžio užsiėmimo radimas. Šis kūnas, mano galva, ranka, visas kūnas vieną dieną išnyks. O sąmonė, kuri valdo akis, ausis, nosį, liežuvį, kūną, kuri visa ką valdo, kur tada dėsīs sąmonė? Nesuprantame!

– *vertė J.V.*

Copyright © 2009 Kvan Um dzeno mokykla